

Schoon Water

Schoon Water

NIEUWSBRIEF 6 • JULI 2004
**BRABANTSE TELERS LATEN
ZIEN DAT 'T KAN**

Afspraken krijgen vorm

Als vervolg op de intentieverklaring 'Schoon Water – Brabantse telers laten zien dat 't kan' die de bestuurders op 5 november 2003 in Hapert ondertekenden bouwen CLM en DLV momenteel samen met de partijen en landbouwvertegenwoordigers uit de zes deelnemende gebieden aan afspraken.

In september zijn modelafspraken gereed die worden besproken met bestuurders en deelnemers van het project. Aan het eind van dit jaar kan dit leiden tot een bestuurlijke afspraak en tot contracten met de deelnemers.

Waarom een afspraak?

De partijen in het project 'Schoon Water' zetten zich nu al drie jaar sterk in voor het realiseren van het einddoel: het realiseren van voldoende bescherming voor de drinkwatervoorziening en een duurzame gewasbescherming. Een heldere afspraak over gewasbeschermingsmiddelen en schoon grondwater met draagvlak bij ieders achterban draagt daar aan bij.

Wat betekent dit voor de telers?

De telers in de acht zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden kunnen de komende jaren verder deelnemen aan het project en via een contract afspreken op welke manier zij duurzame gewasbescherming vorm geven.

In 2003 verdere daling uitspoeling!

In de vier gebieden die in 2003 meededen zijn de deelnemers er opnieuw in geslaagd de milieubelasting van het grondwater verder terug te dringen. Gezien de sterke toename in nieuwe deelnemers en lastige teelten is dit een knap resultaat.

Winterbijeekkomsten nuttig en scherp

In februari zijn in de gebieden de resultaten en knelpunten in 2003 besproken. Telers bleken tevreden over de gewasbescherming en wezen op knelpunten zoals de uitbreiding van haagwinde en het soms gebrekkige slootkantenbeheer door waterschappen en gemeenten. Belangrijk was verder de discussie over het belang van afspraken tussen telers en provincie. Telers gaven duidelijk aan welke aspecten zij belangrijk vinden in zo'n afspraak, zoals geen teeltverbod en ondersteuning door advisering of maatregelen.

Directeur Brabant Water is blij met betrokkenheid (zie interview pagina 2)

Bezoek de website: www.schoon-water.nl

Sleepdoek en Schoon water in het nieuws! (zie pagina 3)

Schoon Water - iedereen neemt zijn verantwoordelijkheid

"Lekker, betrouwbaar en gezond drinkwater, tegen een betaalbare prijs. Dát is wat we willen garanderen, nu en in de toekomst. Aan het woord is Guïljo van Nuland, directeur van Brabant Water."

Grondwater is de bron van het drinkwater in Noord-Brabant. Het zuiveren van dat water kost geld. Geld dat afkomstig is van iedere inwoner van onze provincie. Wij vinden dat je daar uiterst zorgvuldig mee om moet gaan. Maatschappelijke verantwoordelijkheid, op de korte én lange termijn, staat dus hoog bij ons in het vaandel.

De kwaliteit van het grondwater wordt bedreigd. Nou is het niet zo dat vervuild grondwater direct leidt tot slecht drinkwater. *Brabant Water* kan het zuiveren door ingewikkelde en dure technieken toe te passen. Maar je kunt ook proberen om vervuiling van de bron, en daarmee hoge zuiveringskosten te voorkomen. Kosten die uiteindelijk aan iedereen doorberekend moeten worden.

Preventieve aanpak

"Met 'Schoon Water' hebben we voor een preventieve aanpak gekozen waarbij meerdere partijen betrokken zijn. Dat vergt nogal wat," aldus Van Nuland. "Want je vraagt mensen vrijwillig mee te werken aan iets waarvan de resultaten niet direct aantoonbaar zijn. Dan is het lastig uitleggen waarom je bepaalde inspanningen vraagt. Dat hebben we ook gemerkt. We kregen terecht kritiek op onze communicatie, lieten niet duidelijk genoeg zien waar we precies mee bezig waren en waarom."

Brabant Water heeft die kritiek ter harte genomen. Tijdens enkele winterbijeenkomsten voor de landbouw is uitgelegd wat gemeten wordt en hoe dat precies in zijn werk gaat. Dit soort metingen zijn erg complex en het duurt lang voor de resultaten bekend zijn. *Brabant Water* is wel eens verwetend terughoudend om te gaan met resultaten. Dat klopt. Ze zijn namelijk erg moeilijk te interpreteren. Daarom biedt het bedrijf altijd aan de resultaten mondeling toe te lichten. Het zonder toelichting laten circuleren van rapporten brengt tevens een risico met zich mee. Mensen die niet bekend zijn met de materie zouden zich onnodig (en onterecht) zorgen kunnen maken over de kwaliteit van het drinkwater.

Eind juni brachten deelnemende agrariërs uit de buurt een bezoek aan de drinkwaterproductiebedrijven Macharen, Lith en Vessem. Het van dichtbij bekijken van het productieproces en als het ware 'aan de bron' samen discussiëren over het project heeft tot meer wederzijds begrip geleid. Na de zomer worden ook de deelnemers uit Budel, Waalwijk en Helvoirt uitgenodigd.

Blij met betrokkenheid

Brabant Water is tevreden over het verloop van het project. Van Nuland: "De betrokkenheid is groot. Veel agrariërs zijn bewust bezig met duurzame bedrijfsvoering. Voor hen hoort het terugdringen van milieubelasting daar gewoon bij. Al is het maar omdat de wet- en regelgeving steeds strenger wordt."

Brabant Water richt zich niet alleen op de agrarische sector. Ook met gemeenten en bedrijven heeft het waterleidingbedrijf intensief contact. Zelfs bewoners wordt gevraagd hun steentje bij te dragen. Het is niet voor iedereen altijd vanzelfsprekend om mee te doen. Zo zijn er financiële struikelblokken. Of denkt men dat zijn bijdrage te klein is om echt effect te hebben. Gelukkig levert de aanpak om samen te zoeken naar oplossingen en proefprojecten op te zetten positieve reacties op.

brabant Water

Sleepdoek en Schoon water in het nieuws!

Schoon Water heeft een primeur. In het project 'Schoon Water' wordt de sleepdoek voor het eerst in Nederland op gewone bedrijven toegepast. En dat is niet onopgemerkt gebleven. Via uw vak- of weekblad, de radio of demo's in het veld heeft u al kennis kunnen maken met de sleepdoek. Ons project laat van zich horen.

Wie betaalt?

Dit voorjaar hebben ZLTO Cranendonck en CLM vier sleepdoeken naar het project 'Schoon Water' gehaald. Een mooi staaltje samenwerking: de sleepdoeken zijn gefinancierd door Brabant Water en de stuurgroep LIB (Landbouw Innovatie Noord-Brabant: samenwerking tussen ZLTO en provincie Noord-Brabant). De telers in Cranendonck en Vessem bouwen op eigen kosten de sleepdoek op hun spuit.

Wat is een sleepdoek?

De sleepdoek (ontwikkeld in Zweden met als naam Släpduk) is een kunststof doek dat achter de spuit over de planten sleept, waardoor het gewas wordt opengetrokken. Door de korte afstand tussen spuitdoppen en gewas is de drift minder (72-99% reductie) en wordt het middel gelijkmatige verdeeld over het gewas. Hierdoor is minder middel nodig.

Waarom een sleepdoek in Schoon Water?

Het sleepdoek draagt bij aan een efficiënter gebruik van chemische middelen door de agrarische sector. Dat is in belang van de kwaliteit van het grondwater, zeker in de kwetsbare waterwingebieden waaruit Brabant Water grondwater onttrekt om drinkwater van te maken. Alle partijen zijn positief over de sleepdoek.

Wat vinden de gebruikers?

Jan Meeuwissen, akkerbouwer in Budel, is een van de gebruikers van de sleepdoek. "De resultaten zijn tot nu toe prima. Ik heb de sleepdoek gebruikt in aardappelen, bieten en in de maïs, voor zowel onkruid- als schimmelbestrijdingen. Met 60% van de aangegeven doseringen zijn de resultaten ruimschoots voldoende. Ook onder moeilijke omstandigheden werkt de sleepdoek uitstekend.."

Hoe nu verder?

De sleepdoeken zullen dit seizoen gebruikt worden binnen het project. De ervaringen van de gebruikers en het succes van de bespuitingen (zowel verminderde doseringen als effectiever werking van de middelen) worden aan het eind van het jaar geëvalueerd.

Bij vragen over de sleepdoek kunt u contact opnemen met Peter Leendertse (CLM, 0345-470700) of Harrie Hoeben (0495-697411).

Vragen uit het veld

Neem dan contact op met uw begeleider of met Thijs Bosker (CLM).

In deze rubriek behandelen we vragen die leven bij deelnemers. Heeft u een vraag?

Vraag: Worden ook in 2004 metingen uitgevoerd bij de deelnemers?

Antwoord: *Brabant Water* voert ook in 2004 metingen uit bij de deelnemers en in openbaar groen bij gemeenten. In mei heeft reeds een eerste meetronde plaatsgevonden. Zowel bij gemeenten als bij agrariërs zijn middelen aangetroffen. De resultaten worden gerapporteerd en komen in de volgende nieuwsbrief aan de orde.

Vraag: Wat moet ik doen wanneer onkruidproblemen zoals distels ontstaan door nalatigheid van gemeenten of waterschappen?

Antwoord: Neem direct contact op met de gemeente of het waterschap. Maak duidelijk dat u deelnemer bent van het project Schoon water en vraag of de gemeente of het waterschap met spoed de onkruidproblemen willen oplossen. Wanneer blijkt dat er onvoldoende wordt gereageerd, neem dan contact op met het CLM.

'Schoon Water' in een Notendop

Waarom 'Schoon Water'?

Doel van 'Schoon Water' is het terugdringen van het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen in de acht zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden. Dat is nodig om schoon grondwater te behouden, zodat het voor iedereen geschikt blijft als drinkwater.

Wie doen er mee?

In Budel en Waalwijk doen de akkerbouwers, tuinders, veehouders en loonwerkers mee sinds 2001. In Vessem en Nuland zijn telers gaan meedraaien in 2003. In 2004 doen ook telers in Helvoirt en Macharen mee en nemen bijna 100 telers deel aan het project!

Hoe werkt het?

Met behulp van een adviseur wordt het gewasbeschermingsmiddelen gebruik op het bedrijf geïnventariseerd. Samen met de telers wordt vervolgens bekeken welke alternatieven er zijn voor schadelijke middelen, en of het gebruik van schadelijke middelen naar beneden kan. Daarna gaan telers in de praktijk met de alternatieve maatregelen aan de slag. In 'Schoon Water' werken de partijen aan een afspraak tussen telers en overheid. Zodat beide partijen houvast hebben aan afspraken.

Voor wie zijn de resultaten bedoeld?

De resultaten zijn bedoeld voor de telers in de acht zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden. Ook de agrariërs in de rest van Brabant kunnen met de praktische adviezen hun voordeel doen. De provincie en Brabant Water gebruiken de resultaten om het beleid in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden te verbeteren, met oplossingen die in de praktijk haalbaar zijn.

Organisatie

'Schoon Water' is een project van de provincie Noord-Brabant en Brabant Water. De projectleiding is in handen van CLM. Aan het project doen verder mee:

- Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie
- Overlegplatform Duinboeren
- Vereniging van Waterbedrijven in Nederland (VEWIN)
- DLV-advies

Vragen?

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

- CLM: Peter Leendertse: E pele@clm.nl
T 0345-470751
- Provincie Noord-Brabant: Sarie Buijze:
E sbuijze@brabant.nl T 073-6812316
- Brabant Water: Rosalie Fransen
E fransen@brabantwater.nl T 073-6837841
- ZLTO: Ton van Korven: E tvkorven@zltto.nl
T 013-5836583
- Duinboeren: Gertie Sleutjes:
E duinboeren@hetnet.nl T 0411-643639

Meer informatie vindt u op de website

www.schoon-water.nl

Colofon

Dit is de zesde nieuwsbrief 'Schoon Water'. Eerdere Nieuwsbrieven kunt u vinden op www.schoon-water.nl. De volgende nieuwsbrief verschijnt najaar 2004.

Tekst en redactie

CLM, Culemborg

Vormgeving en druk

Libertas Grafische Communicatie, Bunnik